

Klasa: 344-01/09-01/1076
Urbroj: 376-11-09-01
Zagreb, 17. srpnja 2009. godine

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3., članka 53. stavka 5. i članka 56. stavaka 1. i 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08), u postupku analize tržišta pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije je na sjednici održanoj dana 17. srpnja 2009. godine donijelo sljedeću

ODLUKU

- I. U skladu s dokumentom Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije „*Tržište pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža – Provođenje Testa tri mjerila iz članka 53. stavka 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama*“, koji je sastavni dio ove odluke, utvrđuje se postojanje djelotvornog tržišnog natjecanja na tržištu pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža te se trgovačkom društvu T-Mobile Hrvatska d.o.o., Ulica grada Vukovara 23, Zagreb i trgovačkom društvu VIPnet d.o.o., Vrtni put 1, Zagreb ukidaju sve regulatorne obveze na tržištu međusobnog povezivanja u dijelu koji se odnosi na uslugu pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža.
- II. Ova odluka objavit će se u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije.

Obrazloženje

U skladu s člankom 52. i 53. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, dalje u tekstu: ZEK), Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) je po službenoj dužnosti provela postupak analize tržišta pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža. Naime, Vijeće HAKOM-a je odlukom od 09. srpnja 2008. godine, klasa: UP/I-344-01/08-01/1583, ur. broj: 376-11-08-01 odredilo operatore koji su obvezni dostaviti sve potrebne podatke, između ostalog i podatke za utvrđivanje tržišta pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža, kako bi se utvrdilo je li isto podložno prethodnoj regulaciji obzirom da nije sastavni dio Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima. Naime, temeljem članka 53. stavka 2. ZEK-a HAKOM može odlukom utvrditi da su i mjerodavna tržišta koja nisu sastavni dio Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložna prethodnoj regulaciji ukoliko su na tim tržištima istodobno zadovoljena sljedeća tri mjerila: prisutnost visokih i trajnih zapreka za ulazak na tržište, strukturne, pravne ili regulatorne prirode, struktura tržišta koja ne teži razvoju djelotvornog tržišnog natjecanja unutar odgovarajućeg vremenskog okvira i primjena mjerodavnih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja sama po sebi ne omogućuje na odgovarajući način uklanjanje nedostataka na tržištu.

HAKOM je kreirao jedinstveni upitnik za operatore koji pružaju elektroničke komunikacijske usluge u pokretnim mrežama koji se sastoji od tri djela. Prvi se dio odnosi na veleprodajnu razinu usluga započinjanja (originacije) poziva i SMS poruka, drugi dio se odnosi na veleprodajnu razinu usluga završavanja (terminacije) poziva i SMS poruka, a treći dio se odnosi na maloprodajno tržište u pokretnim mrežama. Podaci traženi u navedenom upitniku odnose se na vremensko razdoblje koje obuhvaća drugo polugodište 2005. godine,

cijelu 2006. i 2007. godinu te prvo polugodište 2008. godine. Nakon zaprimanja i analize dostavljenih podataka, uzimajući u obzir važnost i značaj pokrenutog postupka, a u svrhu otklanjanja mogućih nejasnoća vezanih uz dostavljene podatke, HAKOM je dopisom od dana 15. studenog 2008.g. od određenih operatora zatražio dodatna pojašnjenja i/ili podatke koji nisu dostavljeni, a koji su potrebni za daljnju analizu mjerodavnog tržišta te naveo rok do dana 28. studenog 2008.g. za dostavu dodatnih podataka. HAKOM je dana 28. studenog 2008.g. zaprimio dodatne podatke i/ili pojašnjenja od strane prethodno navedenih operatora, koji pružaju usluge u pokretnim mrežama, te je analiza nastavljena.

HAKOM je u procesu određivanja mjerodavnog tržišta za potrebe provođenja testa tri mjerila, odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža koje se sastoji od sljedećih usluga: usluga omogućavanja svih vrsta pristupa od strane operatora pokretnih mreža (eng. MNO), usluga započinjanja (originacije) svih vrsta odlaznih poziva za operatore koji imaju radijski dio mreže, ali koriste uslugu nacionalnog roaminga dok ne izgrade vlastitu pristupnu mrežu, usluga započinjanja (originacije) svih vrsta SMS poruka za operatore koji imaju radijski dio mreže, ali koriste uslugu nacionalnog roaminga dok ne izgrade vlastitu pristupnu mrežu, usluga započinjanja (originacije) svih vrsta odlaznih poziva za virtualne operatore pokretnih mreža (eng. MVNO), usluga započinjanja (originacije) svih vrsta SMS poruka za virtualne operatore pokretnih mreža, usluga pristupa za vlastite potrebe i usluga započinjanja (originacije) poziva i SMS poruka u vlastitu mrežu i mreže drugih operatora koje se pružaju za vlastite potrebe. Mjerodavno tržište započinjanja (originacije) poziva jedinstveno je za sve operatore pokretnih mreža odnosno svi operatori pokretnih mreža nude prethodno navedene veleprodajne usluge na istom tržištu. Također, prethodno navedeno tržište uključuje započinjanje (originaciju) poziva i SMS poruka u pokretnim mrežama neovisno je li poziv upućen ili SMS poruka poslana s mobilnog uređaja koji podržava 2G ili 3G tehnologiju. Nadalje, HAKOM određuje da je mjerodavno tržište u zemljopisnoj dimenziji za usluge pristupa i započinjanje (originaciju) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža koju nude operatori Tele2, T-Mobile i Vipnet nacionalni teritorij Republike Hrvatske. Mjerodavno tržište ne uključuje veleprodajne usluge međunarodnog roaminga iz razloga što se na temelju preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima iz 2002. godine tržište međunarodnog roaminga smatra zasebnim tržištem.

U skladu s čl. 22. st. 1. ZEK-a, dana 26. veljače 2009.g., a temeljem članka 56. stavka 4. ZEK-a, HAKOM je na javnu raspravu stavio prijedlog odluke iz čl. 56. st. 1. ZEK-a o postojanju djelotvornog tržišnog natjecanja na tržištu pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža, zajedno s dokumentom „*Tržište pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža – Provođenje Testa tri mjerila iz članka 53. stavka 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama*“ (dalje u tekstu: dokument).

Sukladno čl. 22. st. 2. ZEK-a postupak javne rasprave trajao je od 02. ožujka 2009.g. do 20. travnja 2009.g., a proveden je s ciljem da se svim zainteresiranim stranama omogući iznijeti svoja mišljenja, primjedbe i prijedloge na predložene dokumente. Tijekom javne rasprave HAKOM je zaprimio komentare sljedećih društava koji djeluju na navedenom mjerodavnom tržištu: T-Mobile Hrvatska d.o.o., Optima Telekom d.o.o., H1 Telekom d.d., Markottel d.o.o, Mobitel d.o.o., Megafon d.o.o. telcro Grupa d.o.o. i odvjetnik Dinko Kulaš.

Na temelju postupka testa tri mjerila, Vijeće HAKOM-a je zaključilo da tržište *pristupa i započinjanja poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža*, kao mjerodavno tržište, nije podložno prethodnoj regulaciji. Naime, Vijeće HAKOM-a je prilikom provođenja testa tri mjerila zaključilo da prvo i drugo mjerilo nisu zadovoljeni, a za treće mjerilo se ne može utvrditi je li zadovoljeno obzirom da kroz prvo i drugo mjerilo nisu uočeni nedostaci na tržištu. Postupak testa tri mjerila i utvrđene činjenice detaljno su obrazloženi u dokumentu koji je sastavni dio ove odluke.

Dokument sadrži detaljno obrazloženje predmeta i tijeka postupka, utvrđenih činjenica, pravnih propisa i razloga koji su bili odlučni pri donošenju ove odluke.

„Popisom mjerodavnih tržišta i operatora i davatelja telekomunikacijskih usluga koji imaju znatniju tržišnu snagu na tim mjerodavnim tržištima“ (klasa: 344-01/07-01/939, ur.broj: 376-11-1), kojeg je Vijeće Hrvatske agencije za telekomunikacije (pravni prednik Vijeća HAKOM-a prema članku 131. ZEK-a) objavilo 17. prosinca 2007. godine trgovačko društvo T-Mobile Hrvatska d.o.o. (dalje u tekstu: T-Mobile) i trgovačko društvo VIPnet d.o.o. (dalje u tekstu: Vipnet) proglašeni su operatorima sa znatnijom tržišnom snagom na tržištu javne govorne usluge u pokretnim telekomunikacijskim mrežama na području Republike Hrvatske, kao i na tržištu međusobnog povezivanja.

Slijedom navedenog, a uzevši u obzir da u skladu s člankom 53. stavkom 2. ZEK-a, sva tri mjerila moraju biti istodobno zadovoljena kako bi tržište bilo podložno prethodnoj regulaciji, Vijeće HAKOM-a je u skladu s člankom 53. stavkom 5. ZEK-a, odlučilo kao u točki I. ove odluke, odnosno ukinulo je T-Mobile-u i Vipnet-u regulatorne obveze na tržištu međusobnog povezivanja u dijelu koji se odnosi na uslugu pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža koje su im bile određene u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama.

Slijedom navedenog, na temelju članka 12. stavka 1. točke 3., u skladu s člankom 53. stavkom 5. i člankom 56. stavicama 1. i 4. ZEK-a, Vijeće HAKOM-a je odlučilo kao u točki I. ove odluke.

U skladu s člankom 14. stavkom 4. ZEK-a Vijeće HAKOM-a odlučilo je kao u točki II. ove odluke te će ista biti objavljena u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama HAKOM-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka ove odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Gašper Gačina, dipl. ing. el

Dostaviti.

- T-Mobile Hrvatska d.o.o., Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb – osobnom dostavom

- VIPnet d.o.o., Vrtni put 1, 10000 Zagreb – osobnom dostavom

- spis